

Σχέδιο Εθνικής Στρατηγικής για την
Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και την
Υπεύθυνη Επιχειρηματικότητα

*Γενική Γραμματεία Εμπορίου
και Προστασίας Καταναλωτή*

Αθήνα, Ιούλιος 2017

Πίνακας περιεχομένων

1. Σκοπός Εθνικού Σχεδίου για την ΕΚΕ και την Υπεύθυνη Επιχειρηματική Συμπεριφορά.....	3
2. Ορισμός Ε.Κ.Ε.....	3
3. Όραμα.....	4
4. Αποστολή και Σκοπός Ε.Κ.Ε.....	5
5. Οι τέσσερις πυλώνες της Ε.Κ.Ε.....	9
6. Οφέλη για τις επιχειρήσεις και για την αγορά από την ενσωμάτωση δράσεων Ε.Κ.Ε.....	10
7. Στρατηγικοί Στόχοι Ε.Κ.Ε.....	11
7.1 Επιχειρησιακοί Στόχοι Ε.Κ.Ε.....	12
7.2 Δράσεις.....	12
8. Εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης.....	15
9. Αναφορά αποτελεσμάτων – Γνωστοποίηση δράσεων.....	16
10. Περαιτέρω Δράσεις.....	19
10.1 Αύξηση της αξιοπιστίας και προβολή της Ε.Κ.Ε.....	19
10.2 Παρατηρητήριο Ε.Κ.Ε.....	20
10.3 Η συμβολή των δημόσιων φορέων στην Ε.Κ.Ε.....	20
10.3.1 Δράσεις για προώθηση της Ε.Κ.Ε . και της Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας από τους Δημόσιους Φορείς.....	21
10.3.2. Δράσεις Κοινωνικής Ευθύνης που υλοποιούνται από Δημόσιους Φορείς... ..	22
Παραρτήματα	
1. Έρευνες – Αναλύσεις.....	23
1.1 Προσδιορισμός Στρατηγικού Ζητήματος.....	27
1.2 Συμπεράσματα αναλύσεων.....	28
2. Ευρωπαϊκό πλαίσιο για την Ε.Κ.Ε.....	29

1. Σκοπός Εθνικού Σχεδίου για την ΕΚΕ και την Υπεύθυνη Επιχειρηματική Συμπεριφορά

1. Σκοπός του παρόντος σχεδίου είναι η ρύθμιση του πεδίου της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και της Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας, ως μέσο συμβολής των επιχειρήσεων και οργανισμών στη στήριξη των κοινωνικών δραστηριοτήτων, την προστασία του περιβάλλοντος και την ενίσχυση της αγοράς, καθώς και στη βελτίωση των συνθηκών του εσωτερικού πλαισίου οργάνωσης και δράσης τους. 2. Ειδικότερα, το παρόν σχέδιο στοχεύει: α. Στη διάχυση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Υπεύθυνης επιχειρηματικότητας σε όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας. β. Στη στήριξη και την ενίσχυση των παραγωγικών σχημάτων που δραστηριοποιούνται ενεργά σε αυτή προς όφελος της κοινωνίας, του περιβάλλοντος, της αγοράς και των ίδιων των εμπλεκόμενων φορέων με αυτές, όπως είναι οι εργαζόμενοι και οι προμηθευτές τους. 3. Με το παρόν σχέδιο ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στο είδος των ενεργειών που εντάσσονται στο πλαίσιο της ΕΚΕ, καθώς και ο τρόπος λειτουργίας τους, η διαφάνεια και η λογοδοσία για το σύνολο των σχετικών δραστηριοτήτων, η εποπτεία, ο έλεγχος, η προβολή και η διάχυση της πληροφορίας προς αμοιβαίο όφελος των επιχειρήσεων και οργανισμών και του κοινωνικού συνόλου εν γένει.

2. Ορισμός Ε.Κ.Ε.

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (Ε.Κ.Ε.) είναι μία έννοια δυναμική, η οποία βρίσκεται σε συνάρτηση με τις εκάστοτε περιστάσεις. Η ΕΚΕ, επίσης, είναι μία έννοια που συνδέεται άρρηκτα με τις έννοιες της Βιώσιμης και Αειφόρου Ανάπτυξης που αναφέρονται στην οικονομική ανάπτυξη που όμως επιτυγχάνεται μέσα από ένα αίσθημα διαγενεαλογικής ευθύνης απέναντι στο περιβάλλον και την κοινωνία. Σκοπός λοιπόν των εννοιών αυτών, όπως και της ΕΚΕ – αν και υπάρχουν διακριτές διαφορές αυτών – είναι να εξασφαλιστεί ένα πλαίσιο βιώσιμης ανάπτυξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, όπου οι επιχειρήσεις θα δρουν με σεβασμό στο περιβάλλον και την κοινωνία, το οποίο θα αποβαίνει ωφέλιμο όχι μόνο για τις ίδιες τις επιχειρήσεις, αλλά και για το σύνολο της κοινωνίας.

Συνεπώς, η Ε.Κ.Ε. δεν πρέπει να εξετάζεται αποκομμένη από τις σύγχρονες οικονομικές εξελίξεις, την οικονομική κατάσταση της κάθε χώρας, τη δομή της επιχειρηματικότητάς της και φυσικά, τα σύγχρονα κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει, καθώς μπορεί αν αξιοποιηθεί σωστά να συμβάλει αθροιστικά στην

αναδιάρθρωση της παραγωγικής δομής της χώρας και να καταστήσει την εσωτερική της αγορά πιο ανταγωνιστική, εξωστρεφή, κοινωνικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνη, με άλλα λόγια βιώσιμη. Έτσι, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα ανωτέρω και στο πλαίσιο του παρόντος κειμένου πρότασης Εθνικής Στρατηγικής, η Ε.Κ.Ε. ορίζεται ως: ***Οι δράσεις των επιχειρήσεων, πέραν της συμμόρφωσής τους έναντι των κανονιστικών απαιτήσεων, που αποσκοπούν στην οικονομική και κοινωνική μακροήμερευση, την αειφορική ανάπτυξη, την καινοτομία και την εξωστρέφεια και οι οποίες, ταυτόχρονα, δημιουργούν ένα υγιές πεδίο επιχειρηματικής δραστηριότητας υπεύθυνο απέναντι στο ίδιο της το περιβάλλον, αλλά και στην κοινωνία, το εξωτερικό περιβάλλον και το σύνολο της οικονομίας.***

3. Όραμα

Ένα βιώσιμο και υπεύθυνο παραγωγικό περιβάλλον είναι το όραμα που πρέπει να υπηρετηθεί μέσω της ΕΚΕ στη χώρα μας. Αν μη τι άλλο, το «υπεύθυνο επιχειρείν» αποτελεί επένδυση με πολλαπλά οφέλη για όλους: Οι κοινωνικά υπεύθυνες επιχειρήσεις είναι επιχειρήσεις βιώσιμες, αφού σε όλα τα στάδια παραγωγής τους καθίστανται πιο ανταγωνιστικές, ενσωματώνουν καινοτομίες, μπορούν να διαθέτουν προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας σε ανταγωνιστικές τιμές. Ακόμη, βάσει της διάρθρωσής τους, μπορούν να προσελκύουν προσωπικό υψηλών δεξιοτήτων και παράλληλα να γίνονται αποδεκτές από τους καταναλωτές χτίζοντας την επιχειρηματική τους φήμη, αλλά και μια ουσιαστική σχέση εμπιστοσύνης μαζί τους. Οι δράσεις αυτές, έχουν όμως και ένα ευρύτερο αντίκτυπο και δημιουργούν κοινωνική αξία και εξωτερικές οικονομίες. Ακόμη, καθώς συχνά περιλαμβάνουν τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και προηγμένων ψηφιακών συστημάτων, εξοικονομούνται φυσικοί πόροι και προστατεύεται το περιβάλλον και η υγεία των πολιτών. Υπό αυτό το πρίσμα, επιτυγχάνεται η σταδιακή μετάβαση σε μία κυκλική, ανταγωνιστική, ψηφιακή οικονομία, δηλαδή σε ένα υγιές μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης.

Παράλληλα, οι επιχειρήσεις που εφαρμόζουν δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης σημαίνει ότι ασκούν υπεύθυνα τις δραστηριότητές τους σε όλα τα στάδια παραγωγής και διακίνησης των προϊόντων τους και για όλα τα συναλλασσόμενα μέρη και επομένως, αναπτύσσονται με γνώμονα τη διαγενεαλογική ευθύνη απέναντι την κοινωνία, το περιβάλλον, τους εργαζόμενούς τους, τους πολίτες των χωρών όπου δραστηριοποιούνται και τους καταναλωτές τους. Η διαγενεαλογική ευθύνη βέβαια, είναι έννοια πολυσύνθετη και απευθύνεται αφενός στον καθένα ως ξεχωριστή μονάδα, αλλά

και αφετέρου στο άτομο ως μέλος συλλογικότερων σχηματισμών. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, οι δράσεις που περιγράφονται εδώ πρέπει να δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την ευημερία των μελλοντικών γενεών. Οι προϋποθέσεις αυτές, αποτελούν εχέγγυο, όχι μόνο της ατομικής ευημερίας των πολιτών, αλλά και της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, δεδομένου ότι υπάρχει μία συνθετική αναγωγή και ταύτιση αυτών των δύο. Η ΕΚΕ, έτσι όπως την αντιλαμβανόμαστε, δημιουργεί και πρόσθετα οικονομικά οφέλη για τις επιχειρήσεις, αφού προσδίδει ένα κοινό όραμα σε όλους στη βάση της αμοιβαίας κατανόησης της ανάγκης δημιουργίας προστιθέμενης αξίας στα προϊόντα.

4. Αποστολή και Σκοπός ΕΚΕ

Η ΕΚΕ για να πετύχει το όραμά της, θέτει την αποστολή της και τον βασικό σκοπό της: *Αποστολή της Ε.Κ.Ε. είναι η δημιουργία βιώσιμων επιχειρήσεων με μεσομακροπρόθεσμα οφέλη για τα άτομα, την κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον.*

...με σκοπό την αύξηση των εξαγωγών, τη μείωση των επιχειρηματικών κινδύνων, την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των πράσινων τεχνολογιών, την ορθή διαχείριση των φυσικών πόρων, την αξιοποίηση των παραγωγικών δυνάμεων της χώρας μας σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, την ανάπτυξη και εξωστρέφεια της τοπικής παραγωγής και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τη δημιουργία υγιούς περιβάλλοντος εργασίας για τους εργαζομένους και την ενίσχυση των δικαιωμάτων των καταναλωτών.

Στη βάση των προαναφερόμενων, επιδιώκεται:

- Να εντάξουν όλο και περισσότερες επιχειρήσεις δράσεις Ε.Κ.Ε. στις βασικές επιχειρηματικές τους πολιτικές, σύμφωνα με το παρόν σχέδιο. Οι δράσεις αυτές, όπως καθορίζονται, είναι δράσεις πέρα και πάνω από όσες ορίζονται στο υπάρχον κάθε φορά νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει τη λειτουργία τους. Με τον τρόπο αυτό, κάθε μία επιχείρηση συνεισφέρει προς όφελος ολόκληρης της κοινωνίας, της οποίας είναι, ταυτόχρονα, μέρος και συνεπώς, ωφελείται και η ίδια. Η ΕΚΕ συμβάλει στην εμπορική επιτυχία των επιχειρήσεων στο εσωτερικό της χώρας, αλλά και στο εξωτερικό, ακριβώς γιατί οι εταιρείες που εντάσσουν πρακτικές ΕΚΕ δημιουργούν ένα θετικό περιβάλλον, προσελκύουν και διατηρούν στο στελεχιακό τους δυναμικό ταλαντούχους εργαζόμενους και παράλληλα, μειώνεται το «brain drain», αποκτούν καλή φήμη και γίνονται ανταγωνιστικές προς τις ομοειδείς επιχειρήσεις των άλλων χωρών. Η ΕΚΕ συμβάλλει, επιπλέον, στη διατήρηση ενός βιώσιμου συστήματος διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας. Η επιχείρηση γίνεται καινοτόμα, παράγει βιώσιμα προϊόντα και «κερδίζει» καταναλωτές. Επίσης, δημιουργείται ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην εφοδιαστική αλυσίδα – η θετική επίδραση του οποίου δύναται να «πείσει» και άλλες επιχειρήσεις να εντάξουν δράσεις ΕΚΕ.
- Να υιοθετήσουν πρακτικές ΕΚΕ οι μικρές και ΜμΕ επιχειρήσεις και παράλληλα, να ενισχυθεί η τοπική παραγωγή της χώρας μας μέσα από συμπράξεις μεγάλων επιχειρήσεων με τοπικούς παραγωγούς.
- Να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης.
- Να προστατευθούν περαιτέρω τα δικαιώματα των καταναλωτών και να δημιουργηθεί μια αγορά όπου οι καταναλωτές θα επιβραβεύουν και αντίστροφα, θα αποδοκιμάζουν τις επιχειρηματικές πρακτικές ανάλογα με το αποτύπωμά τους στην κοινωνία και στο περιβάλλον.
- Η δημιουργία ενός ισχυρού δεσμού μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών σε αμοιβαία επωφελή βάση.
- Η επίτευξη από τις επιχειρήσεις στη χώρα μας, όπου δραστηριοποιούνται, κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων στην περιοχή. Η εμφάνιση και η ανάπτυξη της κοινωνικά υπεύθυνης επιχειρηματικότητας μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην επίλυση ειδικότερων κοινωνικών προβλημάτων.

Για να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι πρέπει να αναληφθούν σειρά δράσεων, μεταξύ των οποίων και οι εξής:

1. *Εξοικείωση του συνόλου των επιχειρήσεων με την ΕΚΕ*
2. *Στρατηγικές συνεργασίες για τη διάδοση της ΕΚΕ*
3. *Επιβράβευση υπεύθυνων επιχειρήσεων*

Οι πεποιθήσεις μέσα στις οποίες χτίζεται το στρατηγικό σχέδιο για την ΕΚΕ οδηγούν στην ανάπτυξη κουλτούρας και σε ένα πλαίσιο όπου οι αποφάσεις λαμβάνονται μέσα από την ενσωμάτωση τεσσάρων αξιών: **βιώσιμότητας, εξωστρέφειας, καινοτομίας και μεγιστοποίησης της κοινωνικής ωφέλειας.**

Η χώρα μας πρέπει να αξιοποιήσει τα συγκριτικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα που έχει σε μια σειρά από κλάδους της αγοράς, όπως το πλεονέκτημα των τοπικών υψηλής ποιότητας προϊόντων που διαθέτει και μπορούν να επιτρέψουν στις επιχειρήσεις τη βιώσιμη προοπτική τους, να δημιουργήσουν αξία για τους πελάτες τους και να συμβάλλουν στην ισότιμη συμμετοχή της εθνικής παραγωγής στο διεθνές περιβάλλον εργασίας και στο διεθνές εμπόριο. Συνεπώς, θα δημιουργηθεί έτσι μία «αλυσίδα» συνθηκών που θα καταστήσουν τις εγχώριες επιχειρήσεις βιώσιμες και ανταγωνιστικές και παράλληλα, θα διασφαλιστεί ότι θα λαμβάνεται μέριμνα για το οικολογικό τους αποτύπωμα και τις κοινωνικές διαστάσεις των δράσεών τους.

Το μοντέλο της βιώσιμης ανάπτυξης προωθεί μια ανταγωνιστική οικονομία που αξιοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους που διαθέτει και περιορίζει τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, ώστε οι μελλοντικές γενεές να έχουν τις ίδιες ευκαιρίες και τα ίδια δικαιώματα, ενώ ταυτόχρονα, προάγεται μια οικονομία υψηλής απασχόλησης που οδηγεί σταδιακά και στην κοινωνική συνοχή. **Συμπερασματικά, καταλήγουμε στο ότι η δημιουργία υπεύθυνων επιχειρήσεων μαζί με τη μείωση του κόστους παραγωγής και τη σωστή αξιοποίηση των υλικών και άυλων πόρων, οδηγεί στη μετάβαση σε μια δίκαιη, πράσινη ανάπτυξη και ευνοεί την κυκλική οικονομία.** Ο μεσομακροπρόθεσμος στόχος μας, είναι μέσω και των δράσεων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, να αναπτύξουν οι επιχειρήσεις μία πιο υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά και να συνεισφέρουν στο μέτρο που τους αναλογεί, στην ισόρροπη και δίκαιη ανάπτυξη, στην οικονομική ανάπτυξη μέσω της συμπόρευσης με το σύνολο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός και εκτός συνόρων και τη στόχευση της Πολιτείας, αλλά και στην περιβαλλοντική προστασία και ενίσχυση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, και ειδικότερα των εργαζομένων και καταναλωτών τους.

Ως προς το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, μέσω της έρευνας και της τεχνολογίας, η χώρα μας εστιάζει στην ενίσχυση συγκεκριμένων κατηγοριών επενδύσεων, οι οποίες θα προσδώσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην οικονομία. Η προσέγγιση αυτή λαμβάνει υπ' όψιν τις ιδιαιτερότητες των διαφόρων γεωγραφικών περιοχών αναφορικά με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις δυνατότητές τους για οικονομική ανάπτυξη. Σε

αυτή την επιλογή συμβάλλουν και η έρευνα και η καινοτομία που είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τη βιώσιμη ανάπτυξη, μέσω της επιχειρηματικής ανακάλυψης και της προτεραιοποίησης ως προϊόν συνεργασίας και με τους τοπικούς φορείς. Στοχεύει δε στη δημιουργία αλυσίδων αξίας μέσω της ανάδειξης δραστηριοτήτων υψηλής προστιθέμενης αξίας, τη δημιουργία νέων θέσεων σταθερής απασχόλησης, νέων αγορών, αλλά και παραδοσιακών τομέων. Ακόμη, στοχεύει στον εκσυγχρονισμό των υφισταμένων επιχειρήσεων και στη διαφοροποίησή τους μέσω της υιοθέτησης από τη μία και της διάχυσης από την άλλη των νέων τεχνολογιών, και την ανάπτυξη νέων καινοτόμων οικονομικών δραστηριοτήτων. Ως προς αυτό, πεδίο επιχειρηματικής δραστηριότητας αποτελούν και η ανοιχτή και φιλική προς τον χρήστη καινοτομία, όπως και η κοινωνική καινοτομία και η καινοτομία υπηρεσιών. Έτσι, η αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων στην ισόρροπη ανάπτυξη, όπως και στην κοινωνική συνοχή, αποτελούν θέματα ύψιστης προτεραιότητας για την εν γένει ανάπτυξη της χώρας μας.

ΑΞΙΕΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ
Βιωσιμότητα	Υπεύθυνες ελληνικές επιχειρήσεις, μείωση κόστους παραγωγής, αξιοποίηση υλικών και άυλων πόρων (πράσινη ανάπτυξη, κυκλική οικονομία). Βιωσιμότητα περιβάλλοντος και επιχειρήσεων.
Εξωστρέφεια	Ανάπτυξη εμπορικών δραστηριοτήτων των ελληνικών επιχειρήσεων στα Βαλκάνια, στην Ευρώπη και διεθνώς. Έμφαση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και στην προώθηση της τοπικής παραγωγής. Ανάδειξη και αξιοποίηση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της ελληνικής αγοράς.
Καινοτομία	«Εξυπνη ανάπτυξη». Σύνδεση καινοτομικής έρευνας με πρακτική εφαρμογή. Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και ψηφιακών μέσων.
Μεγιστοποίηση κοινωνικής ωφέλειας	Επιχειρηματικές δράσεις με κοινωνικό

	και περιβαλλοντικό όφελος. Σχέση εμπιστοσύνης με τους καταναλωτές. Ισότητα. Ενίσχυση της απασχόλησης. Εργασιακά δικαιώματα και ιδανικά.
--	---

5. Οι τέσσερις πυλώνες Ε.Κ.Ε.

Η Ε.ΚΕ. δομείται πάνω σε τέσσερις πυλώνες, τους οποίους επηρεάζει άμεσα και στους οποίους αποδίδει πολλαπλά οφέλη: **την επιχείρηση, το περιβάλλον, την κοινωνία και την αγορά.**

Η επιχείρηση και η αγορά, νοείται ως η οικονομική διάσταση στο πλαίσιο της Ε.Κ.Ε. και ορίζεται ως το οικονομικό όφελος που έχει η επιχείρηση στο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον όπου αναπτύσσεται. Η εγκατάσταση μιας επιχείρησης σε έναν χώρο δημιουργεί θέσεις εργασίας και συνέργειες με τις τοπικές επιχειρήσεις και συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του τόπου. Για να συμβεί όμως αυτό πρέπει να διασφαλιστούν διαφανείς διαδικασίες και πρακτικές. Η τήρηση του θεσμικού πλαισίου, σε όλους τους τομείς δραστηριότητας και λειτουργίας της επιχείρησης, είναι θεμελιώδους σημασίας, ενώ η ενσωμάτωση δράσεων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, προσδίδουν στην επιχείρηση ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Οι επιχειρήσεις, ακόμη, πρέπει να αντιμετωπίζουν τους καταναλωτές με υπευθυνότητα και σεβασμό. Από την άλλη, η ίδια η συμπεριφορά των καταναλωτών δύναται να απορρίπτει ή να επιβραβεύει επιχειρήσεις που ενσωματώνουν καλές και υπεύθυνες πρακτικές εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

Η προστασία του περιβάλλοντος είναι ένα ζήτημα με αντίκτυπο στην κοινωνία και την οικονομία της χώρας. Οι επιχειρήσεις, ως επί το πλείστον, αντλούν πόρους από το περιβάλλον, εκπέμπουν ρύπους, παράγουν απόβλητα και καταναλώνουν ενέργεια. Στο πλαίσιο, όμως μιας υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς, μπορούν να παίρνουν πρωτοβουλίες για τη διαχείριση του περιβαλλοντικού κεφαλαίου και των φυσικών πόρων. Η μείωση της καταναλισκόμενης ενέργειας, των ρύπων, η επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων, η χρήση φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών, είναι μερικές πρακτικές που συνθέτουν μια υπεύθυνη περιβαλλοντική πολιτική των επιχειρήσεων.

Κάθε επιχείρηση αποτελεί στοιχείο του κοινωνικού συνόλου. Οι εργασιακές σχέσεις και ο ανθρώπινος παράγοντας αποκτούν ιδιαίτερη αξία. Οι επιχειρήσεις πρέπει να

διασφαλίζουν ένα σύγχρονο, ασφαλές και υγιές περιβάλλον εργασίας, σε ένα πλαίσιο που θα δίνει προβάδισμα στις υγιείς σχέσεις μεταξύ της διοίκησης και των εργαζομένων, το ποίο θα ενθαρρύνει την επαγγελματική κατάρτιση των εργαζομένων κ.ά. Σημαντική είναι και η παράμετρος της καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού που επιτυγχάνεται με τη δίκαιη αμοιβή και μεταχείριση χωρίς περιορισμούς και διακρίσεις. Επίσης, σε ένα πλαίσιο Ε.Κ.Ε. ενθαρρύνεται η συνεργασία με τοπικούς φορείς, η απασχόληση εργατικού δυναμικού από την τοπική κοινωνία και η συνεργασία με άλλες τοπικές επιχειρήσεις, ενώ συμβάλλει και στην ενίσχυση της απασχόλησης, στην οικονομική ανάπτυξη και στη διαμόρφωση και διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.

6. Οφέλη για τις επιχειρήσεις και για την αγορά από την ενσωμάτωση δράσεων ΕΚΕ

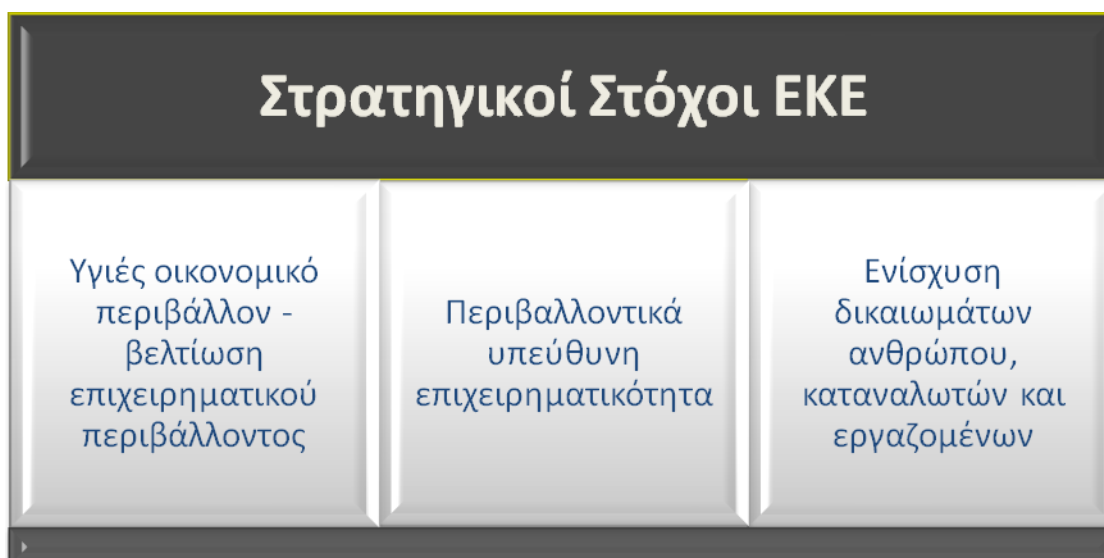
Οι επιχειρήσεις είναι οντότητες που συνδέονται άμεσα με το κοινωνικό σύνολο μέσα στο οποίο δρουν και παράλληλα επηρεάζουν και επηρεάζονται από αυτό. Η ΕΚΕ δίνει κίνητρα στις επιχειρήσεις και αποδίδει πολύπλευρα οφέλη τόσο στην αγορά όσο και στις επιχειρήσεις. Τα οφέλη από την ενσωμάτωση ΕΚΕ στις επιχειρήσεις αποτυπώνονται παρακάτω:

- Υψηλότερη οικονομική απόδοση και βιώσιμη προοπτική
- Ανταγωνιστικές βιώσιμες επιχειρήσεις πιο ανθεκτικές σε κρίσεις
- Μακροπρόθεσμη μείωση κόστους παραγωγής/πηγή εξοικονόμησης χρηματικών πόρων
- Ενίσχυση εταιρικής φήμης και της εικόνας της επιχείρησης
- Προσέλκυση και διατήρηση εξειδικευμένων στελεχών
- Πρόσβαση σε κεφάλαιο και προσέλκυση επενδύσεων
- Καλύτερη διαχείριση κινδύνων και ασφάλεια προϊόντων
- Ανάπτυξη και στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- Στήριξη των τοπικών κοινωνιών και των τοπικών προμηθευτών
- Ενίσχυση της απασχόλησης
- Προσέλκυση καταναλωτών
- Αντοχή στην κλιματική αλλαγή και περιβαλλοντική αειφορία
- Δημιουργία επενδυτικού περιβάλλοντος συμβατού με τις ανάγκες της κοινωνίας

7. Στρατηγικοί Στόχοι Ε.Κ.Ε.

Η ΕΚΕ αποτυπώνεται σε τρεις στρατηγικούς στόχους: Υγιές και διαρκώς βελτιούμενο οικονομικό περιβάλλον, περιβαλλοντικά υπεύθυνα επιχειρηματικότητα και ενίσχυση δικαιωμάτων των εργαζομένων ή καταναλωτών. Οι στόχοι αυτοί αναλύονται σε επιχειρησιακούς, αλλά και δράσεις με συγκεκριμένους στόχους. Παρακάτω, δίνεται ο πίνακας με τους τρεις στρατηγικούς στόχους της ΕΚΕ:

7.1 Επιχειρησιακοί Στόχοι ΕΚΕ

Οι τρεις Στρατηγικοί Στόχοι (Σ.Σ.) αναλύονται στους παρακάτω επιχειρησιακούς στόχους (Ε.Σ.):

Σ.Σ.Ι: Υγιές οικονομικό περιβάλλον - βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος

- Αντιανταγωνιστική συμπεριφορά
- Επιχειρηματική ηθική
- Προμήθειες: ενίσχυση τοπικών προμηθευτών

Σ.Σ.ΙΙ: Περιβαλλοντικά υπεύθυνη επιχειρηματικότητα

- Ορθολογική χρήση και διαχείριση φυσικών και ενεργειακών πόρων
- Χρήση ΑΠΕ και νέων τεχνολογιών στα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας
- Προστασία βιοποικιλότητας
- Μείωση εκπομπών αερίων
- Μείωση αποβλήτων/λυμάτων
- Αύξηση «πράσινων» προμηθευτών
- Παραγωγή «πράσινων» προϊόντων

Σ.Σ.ΙΙΙ: Ενίσχυση δικαιωμάτων ανθρώπων, καταναλωτών και εργαζομένων

- Ποιότητα ζωής εργαζομένων – εργασιακό περιβάλλον
- Μείωση ανεργίας: νέες προσλήψεις
- Ίσες ευκαιρίες για όλους
- Μέτρα ενίσχυσης δικαιωμάτων καταναλωτών και ανθρώπων
- Δικαιώματα εργαζομένων: αλυσίδα εφοδιασμού
- Μείωση επιπτώσεων επιχειρηματικής δραστηριότητας στις τοπικές κοινωνίες

7.2 Δράσεις

Σύμφωνα με τους Στρατηγικούς και τους Επιχειρησιακούς Στόχους περιγράφονται και ενδεικτικές δράσεις, ως ακολούθως:

Στρατηγικός Στόχος Ι

Ε.Σ.: Αντιανταγωνιστική συμπεριφορά

Δράσεις: Μέτρα που λαμβάνονται για τη μείωση ανταγωνιστικής συμπεριφοράς και μονοπωλιακών πρακτικών

Ε.Σ.: Επιχειρηματική ηθική

Δράσεις: **1.** Διανομή κερδών σε εργαζόμενους, **2.** Διαθεσιμότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών σε άτομα με χαμηλά εισοδήματα, **3.** Ποσοστό κάλυψης θέσεων από άτομα της τοπικής κοινότητας, **4.** Κοινή χρήση σημαντικών και κοστοβόρων υποδομών και με άλλες επιχειρήσεις, **5.** Εξέταση οικονομικών κινήτρων από την Πολιτεία

Ε.Σ.: Προμήθειες: ενίσχυση τοπικών προμηθευτών

Δράσεις: **1.** Προμήθειες από τοπικούς προμηθευτές, **2.** Διάρκεια συναλλαγών με τοπικούς προμηθευτές

Στρατηγικός Στόχος II

Ε.Σ.: Διαχείριση ενέργειας

Δράσεις: **1.** Μείωση συνολικής καταναλισκόμενης ενέργειας από την επιχείρηση στο εσωτερικό και εξωτερικό της περιβάλλον, **2.** Μείωση ενέργειας κατά την παραγωγή προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών

Ε.Σ.: Χρήση ΑΠΕ και νέων τεχνολογιών στα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας

Δράσεις: **1.** Χρήση ΑΠΕ στην παραγωγή των προϊόντων και των υπηρεσιών τους, **2.** Μείωση συνολικής κατανάλωσης νερού κατά την παραγωγική διαδικασία, **3.** Στέγαση και εγκατάσταση σε μη ενεργοβόρα κτίρια, **4.** Χρήση μηχανημάτων φιλικών προς το περιβάλλον κατά την παραγωγική διαδικασία

Ε.Σ.: Ορθολογική χρήση φυσικών πόρων

Δράσεις: **1.** Ηλεκτρονικοποίηση διαδικασιών (ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων, ηλεκτρονικές υπογραφές κ.ά.), **2.** Μείωση καταναλισκόμενης ποσότητας νερού κατά την παραγωγική διαδικασία, **3.** Μείωση καταναλισκόμενης ποσότητας ορυκτών πρώτων υλών, **4.** Χρήση ανακυκλώσιμων υλικών στα στάδια της παραγωγής, **5.** Παραγωγή ανακυκλώσιμων υλικών, **6.** Επαναχρησιμοποίηση υλικών για την ίδια ή διαφορετική χρήση με την αρχική

Ε.Σ.: Διαχείριση υδάτινων πόρων

Δράσεις: **1.** Μείωση συνολικής άντλησης νερού από πηγές, **2.** Μείωση καταναλισκόμενης ποσότητας νερού κατά την παραγωγική διαδικασία, **3.** Μείωση των πηγών νερού που επηρεάζονται από την άντληση νερού, **4.** Ανακύκλωση νερού, **5.** Επαναχρησιμοποίηση νερού

Ε.Σ.: Προστασία βιοποικιλότητας

Δράσεις: **1.** Οικότοποι που αποκαθίστανται ή προστατεύονται, **2.** Μείωση του αριθμού των ειδών με κίνδυνο εξαφάνισης που πλήττονται από τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων, **3.** Μείωση των επιδράσεων από την επιχειρηματική δραστηριότητα στο έδαφος και υπέδαφος

Ε.Σ.: Μείωση εκπομπών αερίων

Δράσεις: **1.** Μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, **2.** Μείωση αερίων που συνδέονται έμμεσα με το φαινόμενο του θερμοκηπίου, **3.** Μείωση NOx, SOx και αερίων ουσιών που καταστρέφουν το όζον

Ε.Σ.: Μείωση αποβλήτων/λυμάτων

Δράσεις: **1.** Μείωση παραγόμενων αποβλήτων και λυμάτων, **2.** Μείωση των μετακινούμενων, εισαγόμενων, εξαγόμενων ή επεξεργασμένων αποβλήτων που θεωρούνται επικίνδυνα, **3.** Μείωση των οικοτόπων και υδάτινων περιβαλλόντων που επηρεάζονται από τη ρίψη αποβλήτων/λυμάτων, **4.** Ανακύκλωση/ επαναχρησιμοποίηση

Ε.Σ.: Αύξηση «πράσινων» προμηθευτών

Δράσεις: **1.** Αύξηση του ποσοστού των προμηθευτών που επιλέγονται από τις επιχειρήσεις με οικολογικά κριτήρια, **2.** Μείωση αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού

Στρατηγικός Στόχος III

Ε.Σ.: Ποιότητα ζωής εργαζομένων

Δράσεις: **1.** Ευχάριστοι χώροι εργασίας, **2.** Δομές εντός του χώρου εργασίας για εργαζόμενες μητέρες, **3.** Μετάβαση από ιεραρχικό μοντέλο λήψης αποφάσεων σε σύγχρονα μοντέλα διοίκησης, **4.** Παροχή ειδικών αδειών (ανατροφής τέκνου, ασθένειας συζύγου κ.ά.) χωρίς μείωση αποδοχών, **5.** Λήψη σημαντικών αποφάσεων με διαδικασίες συναπόφασης μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων, **6.** Ανοιχτός διάλογος με ενώσεις εργαζομένων, **7.** Μείωση και πρόληψη εργατικών ατυχημάτων, **8.** Άδειες για

εκπαίδευση εργαζομένων , εντός ή και εκτός του καθ'εαυτού εργασιακού τους αντικειμένου, **9.** Αύξηση ποσοστού εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών εργοδοτών - εργαζομένων

Ε.Σ.: Μείωση ανεργίας: νέες προσλήψεις

Δράσεις: **1.** Εκπαίδευση και νέες προσλήψεις ατόμων ηλικίας 18-25 ετών, **2.** Νέες προσλήψεις ανέργων άνω των 55 ετών (και ενδεχομένως εκπαίδευσή τους σε νέο αντικείμενο), **3.** Νέες προσλήψεις αλλοδαπών (προσφύγων, οικονομικών μεταναστών), **4.** Νέες προσλήψεις ατόμων με αναπηρία/λειτουργικές ιδιαιτερότητες, **5.** Αύξηση συνολικού αριθμού νέων προσλήψεων

Ε.Σ.: Ίσες ευκαιρίες για όλους

Δράσεις: **1.** Πολυδιάστατη σύνθεση διοικητικών οργάνων, ως προς το φύλο, την ηλικία, τη θρησκεία, την καταγωγή κ.ά., **2.** Πολυδιάστατη σύνθεση εργατικού δυναμικού, **3.** Πολυδιάστατη εκπροσώπηση επιχείρησης

Ε.Σ.: Δικαιώματα εργαζομένων: αλυσίδα εφοδιασμού

Δράσεις: **1.** Αύξηση συναλλαγών με προμηθευτές υπεύθυνους ως προς τα εργασιακά δικαιώματα των εργαζομένων τους, **2.** Μείωση και πρόληψη αρνητικών εργατικών πρακτικών κατά τη συγκρότηση και λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού

Ε.Σ.: Μέτρα ενίσχυσης δικαιωμάτων συνόλου πολιτών και καταναλωτών

Δράσεις: **1.** Ανοιχτός διάλογος με καταναλωτικές οργανώσεις, **2.** Διαφάνεια, Ανοιχτά δεδομένα, **3.** Αύξηση επενδύσεων που εμπεριέχουν ρήτρες προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων, **4.** Συμμόρφωση με εθελοντικούς κανονισμούς σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια των προϊόντων και των υπηρεσιών κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους, **5.** Προϊόντα και υπηρεσίες που αξιολογούνται οι επιπτώσεις τους για την υγεία και την ασφάλεια των πολιτών και βελτιώνονται συνεχώς, **6.** Αξιοποίηση μηχανισμών εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών μεταξύ καταναλωτών και επιχειρήσεων

8. Εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης

Η ΕΚΕ είναι ένας συνδυασμός δράσεων που αφορούν *τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης. Ανάλογα με το μέγεθός, τον ετήσιο τζίρο και*

τον κλάδο δραστηριότητας, αναλαμβάνονται δράσεις από τις επιχειρήσεις που έχουν αντίκτυπο στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον τους. Ενδεικτικά, οι μικρότερες σε μέγεθος επιχειρήσεις με χαμηλό ετήσιο τζίρο, οι οποίες, παράλληλα, δεν αφήνουν έντονο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, στρέφονται περισσότερο στη βελτίωση των εργασιακών συνθηκών και στη βελτίωση του μικροπεριβάλλοντος. Αντίθετα, οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν περισσότερους πόρους κ.τ.λ. αναλαμβάνουν δράσεις, όχι μόνο για τη βελτίωση του εσωτερικού τους περιβάλλοντος αλλά και δράσεις με γενικότερο όφελος για την κοινωνία και το περιβάλλον.

9. Αναφορά αποτελεσμάτων - Γνωστοποίηση δράσεων

Βάσει του καθορισμού του μεγέθους των οντοτήτων σύμφωνα με τον Ν. 4308/2014 οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε πολύ μικρές οντότητες, σε μικρές οντότητες, σε μεσαίες και μεγάλες οντότητες. Σύμφωνα με τον διαχωρισμό αυτό και βάσει του ν. 4403/2016 που ενσωματώνει τις επιταγές της οδηγίας 2013/34/ΕΕ στο εθνικό δίκαιο οι ως άνω οντότητες οφείλουν κατ' αναλογία του οικονομικού τους μεγέθους να συντάσσουν:

- 1) Έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (οι μεγάλες , οι μεσαίες και οι μικρές οντότητες). Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει τόσο χρηματοοικονομικούς όσο και μη χρηματοοικονομικούς δείκτες συμπεριλαμβανομένων και πληροφοριών σχετικά:

α) Με περιβαλλοντικά θέματα όπως:

- Λεπτομέρειες για τις υφιστάμενες και τις προβλεπόμενες επιπτώσεις των δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης στο περιβάλλον και κατά περίπτωση, στην υγεία και την ασφάλεια, στη χρήση ανανεώσιμων και/ή μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, στη χρήση των υδάτων και στην ατμοσφαιρική ρύπανση.
- Γνωστοποίηση σχετικά με τις διαδικασίες που εφαρμόζει η οντότητα για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από παράγοντες όπως: Ενεργειακή χρήση, άμεση και έμμεση έκκληση ατμοσφαιρικών ρύπων, προστασία της βιοποικιλότητας και των υδάτινων πόρων, διαχείριση αποβλήτων, περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη μεταφορά ή από τη χρήση και τη διάθεση των προϊόντων και των υπηρεσιών.

β) Με εργασιακά θέματα όπως:

- Πολιτική διαφοροποίησης και ίσων ευκαιριών (ανεξαρτήτως φύλλου, θρησκείας, μειονεκτικότητας ή και άλλων πτυχών)
- Σεβασμός των δικαιωμάτων των εργαζομένων και συνδικαλιστική ελευθερία.
- Υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία, συστήματα εκπαίδευσης, τρόπος προαγωγών κτλ.

2) Μη χρηματοοικονομική κατάσταση. Τέτοια υποχρέωση έχουν οι μεγάλες ανώνυμες εταιρείες οι οποίες αποτελούν οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος ήτοι :

α) Οι οντότητες των οποίων οι μετοχές ή άλλες κινητές αξίες είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά και κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού τους υπερβαίνουν τον μέσω αριθμό των 500 εργαζομένων.

β) Οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις που κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού τους υπερβαίνουν τον μέσω αριθμό των 500 εργαζομένων.

γ) Τα πιστωτικά ιδρύματα που κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού τους υπερβαίνουν τον μέσω αριθμό των 500 εργαζομένων.

Η χρηματοοικονομική αυτή κατάσταση περιέχει πληροφορίες, στο βαθμό που απαιτείται για την κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων, της θέσης και του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, σε σχέση τουλάχιστον με περιβαλλοντικά, κοινωνικά και εργασιακά θέματα, τον σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου, την καταπολέμηση της διαφθοράς και με θέματα σχετικά με τη δωροδοκία.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι υπάρχουν ήδη προβλέψεις του νόμου ως προς την υποχρέωση των επιχειρήσεων, βάσει κριτηρίων, για παροχή πληροφοριών σχετικά με εργασιακά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα.

Μια επιπλέον δυνατότητα δίνεται μέσα από την πρόβλεψη για σύνταξη από τις επιχειρήσεις και έκθεσης **μη χρηματοοικονομικής κατάστασης**. Εδώ οι πληροφορίες που καλούνται οι επιχειρήσεις να δώσουν είναι διευρυμένες πέραν από τα περιβαλλοντικά και εργασιακά θέματα και σε θέματα κοινωνικά και ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στη πλειονότητά τους τα θέματα αυτά ταυτίζονται με τα πεδία εφαρμογής της ΕΚΕ που μπορούν να αφορούν :

- **Το ανθρώπινο δυναμικό των επιχειρήσεων και των οργανισμών** (συνεχής και εξειδικευμένη εκπαίδευση προσωπικού με αναφορά στον αριθμό εκπαίδευσης των εργαζομένων ανά έτος, αυξημένη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ασφάλεια, εξισορρόπηση εργασιακής και προσωπικής ζωής, αριθμός αδειών (γονικών, ασθενείας, κ.τ.λ.), αριθμός ατυχημάτων εργαζομένων και αριθμός αυτών που απασχολούνται σε δραστηριότητες υψηλού κινδύνου, αριθμό εργαζομένων που εργάζονται με συμβάσεις προσωρινής απασχόλησης σε σχέση με το σύνολο του δυναμικού της οντότητας.)
- **Την ηγεσία της επιχείρησης και του οργανισμού** (καλλιέργεια και ενίσχυση επιχειρησιακής κουλτούρας ΕΚΕ, ανάπτυξη σχέσεων εμπιστοσύνης, διαφάνειας και συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών, ορθή διαχείριση και υποστήριξη του ανθρώπινου δυναμικού αναφορικά με τη σταδιοδρομία, την εκπαίδευση, το σύστημα αμοιβών και προαγωγών.)
- **Την αγορά** (ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών που ενσωματώνουν αρχές ΕΚΕ,. Μέριμνα για την ικανοποίηση των καταναλωτών, παροχή ουσιαστικής πληροφόρησης σχετικά με τα προϊόντα και τις πιθανές επιπτώσεις στην υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών. Εφαρμογή αρχών ΕΚΕ στην εφοδιαστική αλυσίδα: Προμηθευτές που λειτουργούν βάσει κριτηρίων τα οποία είναι σε συνάρτηση με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο , παρακολούθηση των προμηθευτών που θεωρούνται ότι εκτίθενται σε υψηλό κίνδυνο εμφάνισης περιστατικών παιδικής ή καταναγκαστικής εργασίας)
- **Το κοινωνικό περιβάλλον** (συνεργασία με τοπικές κοινότητες, αλληλοσεβασμός επιχείρησης – κοινότητας, υποστήριξη κοινωνικών ομάδων με γνώμονα τις ιδιαίτερες τοπικές ανάγκες)
- **Το φυσικό περιβάλλον** (ανάπτυξη με βασικό κριτήριο την προστασία και το σεβασμό του φυσικού περιβάλλοντος, υγιές φυσικό περιβάλλον εξασφαλίζει και υγιή επιχειρηματική πραγματικότητα).

Η παροχή από τις υπόχρεες εταιρείες ενός τέτοιου εύρους πληροφοριών καλύπτει σε μεγάλο βαθμό τις απαιτούμενες πρακτικές για υλοποίηση ΕΚΕ ταυτοχρόνως όμως δημιουργείται και μια θετική αλληλεπίδραση μέσα από την συνεργασία των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις οι οποίες εμπίπτουν στο δεσμευτικό νομοθετικό πλαίσιο για δήλωση μη χρηματοοικονομικών καταστάσεων,

θα μπορούσαν να εξετάζουν θετικά στη συνεργασία με μικρότερες οικονομικές οντότητες την τήρηση και από τη μεριά τους κάποιων ελάχιστων προαπαιτούμενων ΕΚΕ, αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα την καλλιέργεια μιας εμπεδωμένης κουλτούρας σε εθελοντικά πλέον πλαίσια για εφαρμογή της εταιρικής υπευθυνότητας στην πράξη.

10. Περαιτέρω Δράσεις

10.1 Αύξηση της αξιοπιστίας και προβολή της ΕΚΕ

Είναι απαραίτητο οι δράσεις ΕΚΕ των επιχειρήσεων να είναι ορατές στο ευρύ κοινό, την αγορά και την κοινωνία. Οι ομάδες-στόχοι που είναι ζωτικής σημασίας για την επιχείρηση (καταναλωτές, επενδυτές και ακόμη, δυνητικοί εργαζόμενοι και ευρύ κοινό) να αντιλαμβάνονται αυτές τις δράσεις και να ανταμείβουν αυτές τις επιχειρήσεις. Οι καταναλωτές πρέπει να γνωρίζουν τις κοινωνικά υπεύθυνες επιχειρήσεις, αλλά και τις πρακτικές που χρησιμοποιούν. Έτσι, θα δημιουργηθεί ένα συγκρίσιμο πεδίο, όπου και σε ένα άτυπο επίπεδο, θα επιβραβεύονται η κοινωνικά υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά, όχι μόνο σε επίπεδο μεμονωμένης επιχείρησης, αλλά και σε επίπεδο εφοδιαστικής αλυσίδας.

Εκτός από τις δράσεις προβολής, η δημιουργία τρόπων πιστοποίησης της ΕΚΕ, όπως με απονομή ανάλογου σήματος ή, ενδεχομένως, βραβείου, θα συνδράμει στην περαιτέρω διάδοσή της. Η ελληνική κυβέρνηση θέτει ως στόχο να προωθήσει μια θετική εικόνα της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς στην Ελλάδα στο εξωτερικό και να καταδείξει τη βιωσιμότητα των ελληνικών επιχειρήσεων και επομένως, θα δοθεί ώθηση στην ικανότητα των ελληνικών επιχειρήσεων να είναι πιο ανταγωνιστικές και να διεκδικούν μερίδιο αγοράς.

Στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, σχεδιάζουμε να δημιουργήσουμε μία κεντρική πύλη για παροχή πληροφοριών σχετικά με την ΕΚΕ, όπου θα συγκεντρώνονται οι σχετικές πληροφορίες που θα συλλέγονται από το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, το υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, αλλά και των συναρμόδιων υπουργείων με σκοπό την ενημέρωση των ήδη δραστηριοποιούμενων κοινωνικά υπεύθυνων επιχειρήσεων, αλλά και όσων θέλουν να αναπτύξουν δράσεις ΕΚΕ. Στην πύλη αυτή θα παρουσιάζονται στα ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ των οποίων και οι πολίτες-καταναλωτές, διαφανείς και συγκρίσιμες πληροφορίες σχετικά με τις

δραστηριότητες ΕΚΕ των επιχειρήσεων για χάρη προβολής και επιβράβευσης αυτών των πρακτικών τους.

Η συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων φορέων και των κοινωνικών ομάδων είναι πολύτιμη για την προώθηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, και εγγυάται έναν συνεχή ανοιχτό διάλογο με όλους τα ενδιαφερόμενα μέρη και τις κοινωνικές ομάδες.

10.2 Παρατηρητήριο ΕΚΕ

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 54 του Π.Δ. 116/2014 «για ενημέρωση και υποστήριξη των επιχειρήσεων», προβλέπεται η δυνατότητα σύστασης Παρατηρητηρίου ΕΚΕ στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή. Υπό το πρίσμα αυτό, τα μέλη του Παρατηρητηρίου μπορεί να έχουν ως αρμοδιότητα την παρακολούθηση του βαθμού ενσωμάτωσης της ΕΚΕ από τις επιχειρήσεις, την καταγραφή των εγγενών αδυναμιών και ενδεχομένως και των προβλημάτων που περιοδικά θα ανακύπτουν, το να προτείνουν αλλαγές για την καλύτερη λειτουργία και υλοποίηση του Σχεδίου, να ενημερώνουν σχετικά τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, να συνδράμουν στην ενσωμάτωση των δράσεων ΕΚΕ και να βρίσκονται σε επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

10.3 Η συμβολή των δημόσιων φορέων στην Ε.Κ.Ε.

Ο ρόλος του Δημοσίου σε αυτόν τον τομέα είναι διττός: Από τη μία πλευρά **συμβάλλει στην προώθηση και ενσωμάτωση της ΕΚΕ** και από την άλλη **υλοποιεί δράσεις Κοινωνικής Ευθύνης** στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον.

Ο Δημόσιος Τομέας μέσω πολιτικών, ρυθμιστικών πλαισίων και πρωτοβουλιών προωθεί τις αρχές της ΕΚΕ και παράλληλα, μέσα σε ένα πλαίσιο διαλόγου με τους εγχώριους φορείς και τους ευρωπαϊκούς και διεθνείς μεριμνά για τη διάδοση και την ορθή εφαρμογή της προς όφελος της κοινωνίας, στο σύνολό της. Από την άλλη, οι δημόσιοι φορείς και οργανισμοί καλούνται να εφαρμόσουν και αυτοί δράσεις κοινωνικής ευθύνης, στο εσωτερικό και εξωτερικό τους περιβάλλον, σαφώς όμως, διαφοροποιημένα σε σχέσεις με τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, δεδομένου ότι σκοπός του δημοσίου τομέα είναι η εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.

10.3.1 Δράσεις για προώθηση της ΕΚΕ και της Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας από τους Δημόσιους Φορείς

Ο δημόσιος τομέας δεν είναι απλά παρατηρητής της ΕΚΕ. Αντίθετα, στηρίζει και συμμετέχει ενεργά στην προσπάθεια για την παραγωγική ανασυγκρότηση και την ενεργή υποστήριξη της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας. *Οι δράσεις από την πλευρά του δημοσίου τομέα για την εφαρμογή δράσεων ΕΚΕ από τις επιχειρήσεις και την προώθηση της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας στηρίζονται σε δύο πυλώνες: Ο πρώτος αφορά τις δράσεις για τη στήριξη των καινοτόμων ελληνικών επιχειρήσεων όλων των μεγεθών και ιδίως των μικρομεσαίων που καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος της εγχώριας αγοράς και ο δεύτερος πυλώνας αφορά δράσεις για την ενίσχυση της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων που εφαρμόζουν δράσεις ΕΚΕ.* Στον παρακάτω πίνακα διαφαίνονται οι δράσεις για την στήριξη των δύο πυλώνων, όπως και οι δείκτες και οι τιμές στόχοι που τίθενται για την επίτευξη των δράσεων:

Ε.Σ.: Στήριξη καινοτόμων ελληνικών επιχειρήσεων

Δράσεις
Επιβράβευση εταιρειών που εφαρμόζουν καινοτόμες δράσεις ΕΚΕ (απονομή σήματος)
Προώθηση έρευνας στον τομέα ΕΚΕ (συνέργεια με δημόσιους φορείς ερευνών και πανεπιστημιακά ιδρύματα)
Εξέταση κινήτρων για οικονομική ενίσχυση και ευκολίες πρόσβασης σε κρατικές ενισχύσεις (ΕΣΠΑ, άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα)

Ε.Σ.: Εξωστρέφεια των ελληνικών επιχειρήσεων ΕΚΕ και εξαγωγή προϊόντων και υπηρεσιών τους σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο

Δράσεις
Απονομή διεθνούς ανταγωνιστικού σήματος ΕΚΕ
Δράσεις προβολής προϊόντων με σήμα ΕΚΕ, π.χ. περίπτερα σε διεθνή φόρα (συνέργεια με άλλα υπουργεία)
Συνέργειες προβολής και ανταλλαγής προϊόντων και υπηρεσιών ΕΚΕ με άλλες χώρες

Προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών ΕΚΕ με κοινωνικά μέσα δικτύωσης δημόσιων φορέων

10.3.2. Δράσεις Κοινωνικής Ευθύνης που υλοποιούνται από Δημόσιους Φορείς

Οι δράσεις Κοινωνικής Ευθύνης που υλοποιούν οι δημόσιοι φορείς απευθύνονται στο εσωτερικό και εξωτερικό τους περιβάλλον. Δράσεις που απευθύνονται στο εσωτερικό περιβάλλον του οργανισμού περιλαμβάνουν δράσεις για την εκπαίδευση του προσωπικού, τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντός τους (ευχάριστοι χώροι εργασίας κ.ά.), τη διαφάνεια, την αξιοκρατία, δράσεις για την ικανοποίηση των εργαζομένων, την υιοθέτηση σύγχρονων μοντέλων λήψης αποφάσεων, τη συνεχή εκπαίδευση και επιμόρφωση των εργαζομένων, την επιβράβευση κ.ά. Οι δράσεις που αφορούν στο εξωτερικό περιβάλλον του οργανισμού, περιλαμβάνουν δράσεις με αποτελέσματα εμφανή στο ευρύ κοινό, στην κοινωνία, το περιβάλλον και την οικονομία. Σε αυτές περιλαμβάνονται δράσεις για την ταχύτερη και καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών, την ταχύτερη επίλυση διαφορών που προκύπτουν, τη μείωση της καταναλισκόμενης ενέργειας μέσω χρήσης ΑΠΕ και οικολογικών συσκευών, την ορθολογική χρήση ενέργειας και πόρων, τη στέγαση των υπηρεσιών σε βιοκλιματικά κτίρια κ.ά.

Παραρτήματα

1. Έρευνες - Αναλύσεις

Η Εθνική Στρατηγική για την ΕΚΕ, όπως ήδη έχουμε αναφέρει, αποτελεί ένα μακρόπνοο σχέδιο βιώσιμης ανάπτυξης. Με το στρατηγικό σχέδιο αυτό, η στρατηγική καινοτομία και η σταδιακή βελτίωση αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο, δεδομένου ότι η απώτερη επιδίωξη είναι να διασφαλιστεί η εφαρμοσιμότητα του σχεδίου και παράλληλα, να διασφαλιστεί η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητά του, ώστε να γίνει η ελληνική οικονομία βιώσιμη και υγιής. Τα δεδομένα στα οποία αναφερθήκαμε είναι προϊόν επεξεργασίας και μελέτης των εθνικών σχεδίων άλλων ευρωπαϊκών χωρών, της διυπουργικής ομάδας εργασίας που επεξεργάστηκε τα δεδομένα για τη χώρα μας, αλλά και διαφόρων ερευνών και εργαλείων μελέτης, μεταξύ των οποίων και όσα παρατίθενται παρακάτω.

PESTEL Analysis

Με την ανάλυση PESTEL προσδιορίζεται και καταγράφεται το περιβάλλον-πλαίσιο μέσα στο οποίο θα διαμορφωθεί και θα εφαρμοστεί η στρατηγική Ε.Κ.Ε. Είναι ένα εργαλείο για μακρο-ανάλυση, μέσα από την οποία δίνεται μία ευρύτερη εικόνα του εξωτερικού περιβάλλοντος. Συντελεί στη χαρτογράφηση των απειλών και των ευκαιριών και αποτελεί ένα πλαίσιο αξιολόγησης των προτεινομένων στρατηγικών. Η Pestel δείχνει αφενός το πλαίσιο μέσα στο οποίο επιδιώκεται να χτιστεί και να εφαρμοστεί το σχέδιο εθνικής στρατηγικής, αφετέρου προσδιορίζει κρίσιμους παράγοντες που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Ανάλυση SWOT

Κατά την ανάλυση SWOT μελετώνται τα δυνατά και αδύνατα σημεία της ελληνικής αγοράς, καθώς και οι ευκαιρίες και οι απειλές που υπάρχουν, προκειμένου να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα για την κατάρτιση του Σχεδίου Εθνικής Στρατηγικής για την Ε.Κ.Ε. Μέσω της ανάλυσης SWOT ερευνάται η αξιοποίηση των δυνατών σημείων και των ευκαιριών μέσω της εξάλειψης των απειλών και αδύνατων σημείων.

TOWS MATRIX

	ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
	<p>Προσπάθεια παραγωγικής ανασυγκρότησης της χώρας. Δημόσιοι φορείς, εκπαιδευτικά ιδρύματα κ.ά. με τεχνογνωσία Ε.Κ.Ε. - Δημόσιοι φορείς με αρμοδιότητες Ε.Κ.Ε. Αξιοποίηση διεθνούς και ευρωπαϊκής εμπειρίας- Ενσωμάτωση καλών πρακτικών/αποφυγή στρεβλώσεων. Αξιοποίηση της μέχρι τώρα εμπειρίας - Απλοποίηση νομοθεσίας για το άνοιγμα επιχειρήσεων. Υποστήριξη βιώσιμων επιχειρηματικών μοντέλων στη δημόσια πολιτική (πράσινες δημόσιες συμβάσεις κ.ά.).</p>	<p>Έλλειψη Σχεδίου Εθνικής Στρατηγικής - Έλλειψη κινήτρων βάσει εθνικής στρατηγικής. Αποσπασματική ή/και ελλιπής ενημέρωση πολιτών/καταναλωτών για ζητήματα Ε.Κ.Ε. Πολυνομία και ελλείψεις ελεγκτικοί μηχανισμοί. Η απουσία πρακτικών επιβράβευσης υπεύθυνων επιχειρήσεων μέσω μιας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής.</p>
<p>ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ</p> <p>Διεθνή και ευρωπαϊκά Σχέδια Στρατηγικής - Η αυξημένη σημασία της Ε.Κ.Ε. σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο. Το κείμενο της Γαλλικής Εθνοσυνέλευσης. Το διεθνές επιχειρηματικό μοντέλο επιχειρηματικότητας και οι διεθνείς καταναλωτικές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εξωστρέφεια • Δημιουργία βιώσιμου πεδίου ανάπτυξης υπεύθυνων επιχειρήσεων • Μετάβαση σε μια κυκλική, βιώσιμη, τεχνολογικά προηγμένη οικονομία • Υγιές εργασιακό 	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση διεθνούς εμπειρίας για δράσεις ενημέρωσης και αξιοποίηση καλών πρακτικών • Επιβράβευση επιχειρήσεων • Ενίσχυση δικαιωμάτων καταναλωτών

<p>τάσεις. Η διεθνής οικονομική αγορά (κυκλική οικονομία). Η αναπτυξιακή στρατηγική της Ευρώπης. «Ευρώπη 2020». Οι τεχνολογικές εξελίξεις.</p>	<p>περιβάλλον για τους εργαζομένους</p>	
<p>ΑΠΕΙΛΕΣ</p> <p>Η παρατεταμένη οικονομική κρίση. Η προσπάθεια δημοσιονομικής προσαρμογής. Το φαινόμενο "greenwashing" και οι αρνητικές επιχειρηματικές πρακτικές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάρτιση ολοκληρωμένου εθνικού σχεδίου ΕΚΕ • Στήριξη τοπικής παραγωγής και μικρομεσαίων επιχειρήσεων 	

1.1 Προσδιορισμός Στρατηγικού Ζητήματος

Τα ερωτήματα που τίθενται εδώ είναι: πώς θα καταστεί η ελληνική αγορά υπεύθυνη και άρα βιώσιμη, ισότιμη με τις επιχειρήσεις του εξωτερικού και ανταγωνιστική; Πώς θα ενισχυθούν τα δικαιώματα των ανθρώπων και των εργαζομένων; Πώς θα προστατευθούν οι καταναλωτές; Πώς θα προστατευθεί το περιβάλλον από την παραγωγική δραστηριότητα; Η μη βιώσιμες επιχειρήσεις, με ελάχιστο χρόνο ζωής, οι οποίες δεν σέβονται τους εργαζομένους τους, τους καταναλωτές, τους πολίτες και το περιβάλλον μέσα στο οποίο και οι ίδιες υπάρχουν, μαρτυρούν μία οικονομία και κοινωνία σε κρίση. *Η ανάπτυξη ενός μοντέλου υπεύθυνης επιχειρηματικότητας φιλοδοξεί να αναστρέψει τις στρεβλώσεις της αγοράς και να αναπτύξει η ελληνική επιχειρηματικότητα βιωσιμότητα και εξωστρέφεια.*

1.2 Συμπεράσματα αναλύσεων

Το Σχέδιο Εθνικής Στρατηγικής για την Ε.Κ.Ε. πρέπει να είναι ένα σχέδιο που θα βοηθά τις επιχειρήσεις να αναπτυχθούν με υγιή τρόπο, το οποίο θα οδηγήσει σε μια ισορροπία ανάμεσα στον επιχειρηματικό σκοπό και την βιωσιμότητα της χώρας. Το κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύσσονται οι επιχειρήσεις, η δομή της ελληνικής αγοράς, οι δημοσιονομικές προσαρμογές με το αντίκτυπο στην ελληνική επιχειρηματικότητα και οι ευρωπαϊκές και διεθνείς συνθήκες μέσα στις οποίες πρέπει οι επιχειρήσεις να αναπτυχθούν, είναι στοιχεία που πρέπει να συγκεραστούν αρμονικά, ώστε να επιτευχθούν πραγματικά αποτελέσματα για την ελληνική οικονομία. Ταυτόχρονα, η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας πρέπει να προέλθει μέσα από ένα υγιές φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον, μέσα από την εξοικονόμηση πόρων και ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης ετερότητας. Μόνο έτσι θα καταστεί η ελληνική επιχειρηματικότητα βιώσιμη και θα μπορέσει να καρποφορήσει σε ένα διεθνές ανταγωνιστικό πλαίσιο.

2. Ευρωπαϊκό πλαίσιο για την ΕΚΕ

Στην παρούσα χρονική περίοδο υπάρχει έντονη κινητικότητα σε παγκόσμιο επίπεδο για την κατάρτιση ή και βελτίωση Σχεδίων Εθνικών Στρατηγικών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Στον Ευρωπαϊκό χώρο η κινητικότητα αυτή είναι εντονότερη, καθώς υιοθετείται παράλληλα και η σχετική οδηγία περί «δημοσιοποίησης μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών». Εθνικά σχέδια για την ΕΚΕ, όπως της Δανίας, της Ιταλίας, της Φινλανδίας, της Ιρλανδίας και της Γερμανίας, αξίζουν ιδιαίτερη προσοχή καθώς αντανακλούν τα θετικότερα σημεία προσέγγισης των κοινωνιών των χωρών αυτών σε θέματα ΕΚΕ. Κοινός στόχος των προαναφερθέντων Εθνικών Σχεδίων για την ΕΚΕ είναι η εδραίωση της πρωτοπορίας των επιχειρήσεων για την δίκαιη και βιώσιμη ανάπτυξη με την ενεργό συμμετοχή της Πολιτείας. Οι κύριοι κοινοί άξονες των Σχεδίων είναι η ενίσχυση της διαφάνειας, η υιοθέτηση της ΕΚΕ από δημόσιους οργανισμούς και η προβολή της μέσω των δραστηριοτήτων τους, η αύξηση της κοινωνικής ευαισθητοποίησης των επιχειρήσεων, των πολιτών και των τοπικών κοινωνιών, και η υποστήριξη των επιχειρήσεων στην ανάπτυξη και εφαρμογή δράσεων ΕΚΕ. Επιπλέον θέματα που εξετάζονται από ορισμένα από τα Εθνικά Σχέδια είναι η προστασία του περιβάλλοντος (και ιδιαίτερα οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής), η ενίσχυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις επιχειρήσεις, η σύνδεσή της με την ανταγωνιστικότητα, την ευημερία και τη δικαιοσύνη.

Συνοπτική παρουσίαση των δράσεων των χωρών (σύμφωνα με το Compendium για την ΕΚΕ που εκδόθηκε το 2014)

Αυστρία

Το εθνικό σχέδιο δράσης της Αυστρίας για την ΕΚΕ ήταν υπό ανάπτυξη από το 2011. Το τελικό σχέδιο βρίσκεται σε στάδιο ολοκλήρωσης (2014). Οι δράσεις ΕΚΕ περιλαμβάνουν ιδίως:

- Δημιουργία δικτύου ΕΚΕ
- Βραβεία – βράβευση εταιρειών και επιχειρήσεων
- Ευαισθητοποίηση για σχετικά θέματα

Σκοπός του δικτύου είναι να λειτουργήσει ως μια πλατφόρμα επικοινωνίας και «φύλακας» της ΕΚΕ. Το δίκτυο αναπτύσσει δείκτες για την αξιολόγηση της ΕΚΕ. Οργανώνονται διάλογοι με τους επαγγελματίες, την κοινωνία των πολιτών και τους φορείς χάραξης πολιτικής.

Επίσης, δίνεται έμφαση στην αξιοπρεπή εργασία και στον ρόλο των γυναικών στην αγορά εργασίας. Στόχος είναι η ευαισθητοποίηση και η προώθηση των δικαιωμάτων των γυναικών στην παγκόσμια αγορά εργασίας. Λαμβάνοντας υπόψη το υψηλό ποσοστό των γυναικών που εργάζονται στην άτυπη οικονομία και σε κακές συνθήκες εργασίας, η μη κερδοσκοπική οργάνωση «Γυναίκες Αλληλεγγύη» έχει αναπτύξει ένα σύνολο εργαλείων που ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις να βελτιώσει τις συνθήκες εργασίας των γυναικών. Το έργο χρηματοδοτείται από το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικών Υποθέσεων και Προστασίας των Καταναλωτών και από το Αυστριακό Επιμελητήριο Εργασίας.

Βέλγιο

Το 2010 ένα επικαιροποιημένο εθνικό σχέδιο δράσης για την ΕΚΕ εγκρίθηκε από την αρμόδια Επιτροπή του Βελγίου για την Αειφόρο Ανάπτυξη.

Εργαλεία για την εφαρμογή της ΕΚΕ στο Βέλγιο περιλαμβάνουν ιδίως:

- Παροχή πληροφοριών
- Δίκτυο ΕΚΕ και διάλογος

Επίσης, ένα ξεχωριστό σχέδιο δράσης για τις Επιχειρήσεις και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα βρίσκεται σε εξέλιξη (2014).

Ακόμα, υπάρχει μια ιστοσελίδα «εταιρικής κοινωνικής ευθύνης», όπου είναι ένα παράθυρο διαλόγου.

Το Βέλγιο σχεδιάζει να υποχρεώνει τους συνταξιοδοτικούς φορείς να δημοσιεύουν εκθέσεις διαφάνειας. Αυτό θα συμβεί μέσω της τροποποίησης του βελγικού δικαίου για τις επικουρικές συντάξεις.

Βουλγαρία

Η βουλγαρική στρατηγική για την ΕΚΕ (2009-2013) εγκρίθηκε τον Νοέμβριο του 2009 από τα Συμβούλια Υπουργών, μαζί με το σχέδιο για την εφαρμογή της στρατηγικής (2009-2010). Το δεύτερο σχέδιο δράσης για την εφαρμογή (2011-2012) έχει υλοποιηθεί και το τρίτο σχέδιο δράσης είναι υπό ανάπτυξη. Τα βασικά σημεία του σχεδίου περιλαμβάνουν:

- Ευαισθητοποίηση και

- Απονομή σήματος (labeling)

Κροατία

Ένα εθνικό σχέδιο δράσης για την ΕΚΕ είναι στο στάδιο της ανάπτυξης και αναμένεται να εγκριθεί την άνοιξη του 2014. Εργαλεία για την εφαρμογή της ΕΚΕ περιλαμβάνουν ιδίως:

- Δίκτυο ΕΚΕ
- Παροχή πληροφοριών
- Βράβευση

Η στρατηγική έχει ως στόχο την προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας μέσω, για παράδειγμα, οικονομικών κινήτρων, ευκαιρίες μάρκετινγκ και αναγνώρισης.

Κύπρος

Τον Δεκέμβριο του 2011 το Γραφείο Προγραμματισμού ανέθεσε σε μια εταιρεία συμβούλων την ανάπτυξη ενός εθνικού σχεδίου δράσης για την ΕΚΕ (2013-2015). Τον Φεβρουάριο του 2013 εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο. Το εθνικό σχέδιο δράσης συγκεκριμένα περιλαμβάνει:

- Την δημιουργία Δικτύου
- Την ευαισθητοποίηση και
- Την εκπαίδευση

Τσεχία

Ένα Εθνικό Σχέδιο Δράσης της Τσεχίας ΕΚΕ έχει εγκριθεί από την κυβέρνηση (Απρίλιος 2014). Περιλαμβάνουν ιδίως:

- Την ανταλλαγή γνώσεων/πληροφοριών και
- Την παροχή πληροφοριών

Η Τσεχική Δημοκρατία έχει δηλώσει ότι προτίθενται να περιλάβει δράσεις για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα στο πλαίσιο του εθνικού σχεδίου δράσης για την ΕΚΕ.

Δανία

Το δανικό εθνικό σχέδιο δράσης για την ΕΚΕ (2012-2015) περιλαμβάνει ιδίως:

- Εκπαίδευση
- Ανταλλαγή γνώσης
- Συνεργασίες (εταιρικών σχέσεων μεταξύ κράτους και επιχειρήσεων και τις εταιρείες στις αναπτυσσόμενες χώρες) και
- Νομοθετικές πρωτοβουλίες

Η Δανία έχει δημοσιεύσει ένα ξεχωριστό σχέδιο δράσης για τις Επιχειρήσεις και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Η κυβέρνηση εισήγαγε ένα μηχανισμό διαμεσολάβησης και παραπόνων για την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά. Ο μηχανισμός έχει ως στόχο να συμμορφωθεί με τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΗΕ για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις.

Για να στηρίξει την εφαρμογή της ΕΚΕ στις ΜΜΕ η κυβέρνηση σκοπεύει να οργανώσει σεμινάρια και εργαστήρια σε συνεργασία με την Αρχή Επιχειρήσεων της Δανίας, εμπορικές οργανώσεις και περιφερειακά δίκτυα.

Για να υποστηρίξει την εθελοντική εργασία των ΜΜΕ σχετικά με περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες, η κυβέρνηση εγκαινίασε μια περιβαλλοντική πύλη με δέκα διαδικτυακά εργαλεία για την υποστήριξη πράσινων επιχειρήσεων («Green21»).

Η κυβέρνηση υποστηρίζει την ανάπτυξη ενός εργαλείου που βοηθά τις εταιρείες να αναπτύξουν καινοτόμα πράσινα επιχειρηματικά μοντέλα. Στόχος είναι η ανάπτυξη και η αύξηση της απασχόλησης μέσω της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, καθώς και τη μετάβαση στην πράσινη επιχειρηματικότητα.

Μέσω της ιστοσελίδας www.forbrug.dk οι καταναλωτές ενημερώνονται σχετικά με την «βιώσιμη κατανάλωση».

Εσθονία

Το εσθονικό εθνικό σχέδιο δράσης για την ΕΚΕ (2012-2014) αναπτύχθηκε με τη συμβολή μιας ομάδας εργασίας που αποτελείται από διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη και εγκρίθηκε το 2012. Δράσεις ΕΚΕ στην Εσθονία περιλαμβάνουν:

- Βραβεία/σήμα
- Ευαισθητοποίηση και
- Ανάλυση της τρέχουσας απόδοσης ΕΚΕ

Φινλανδία

Το φινλανδικό εθνικό σχέδιο δράσης για την ΕΚΕ δημοσιεύθηκε τον Νοέμβριο του 2012. Στο σχέδιο περιλαμβάνεται:

- Η ανάπτυξη δυνατοτήτων και
- Νομοθετικές πρωτοβουλίες

Η Φινλανδία δημοσίευσε ένα σχέδιο δράσης για τις Επιχειρήσεις και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, τον Απρίλιο του 2014. Η κυβέρνηση έχει δεσμευθεί να εφαρμόσει τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις Πολυεθνικές επιχειρήσεις με την υποστήριξη του Εθνικού Σημείου Επαφής, παρέχοντας πληροφορίες και ενθάρρυνση στις εταιρείες να συμμορφωθούν με τις διεθνείς οδηγίες.

Γαλλία

Τον Ιανουάριο του 2013, η γαλλική κυβέρνηση δημοσίευσε ένα προπαρασκευαστικό έγγραφο για τη γαλλική εθνικό σχέδιο δράσης σχετικά με την ΕΚΕ. Σε αυτό παρουσιάζονται οι δεσμεύσεις και οι πολιτικές της ΕΚΕ επικεντρώνονται στα εξής:

- Νομοθετικές πρωτοβουλίες και
- Διάλογο με φορείς

Ένα ξεχωριστό γαλλικό σχέδιο δράσης για τις Επιχειρήσεις και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα αναπτύσσεται.

Η υποβολή εκθέσεων έχουν επεκταθεί προκειμένου να συμπεριλαμβάνεται ένα μεγαλύτερο εύρος εταιρειών. Υπάρχουν 42 κριτήρια σύμφωνα με τα οποία πρέπει να «συμμορφωθούν».

Η κυβέρνηση δίνει αναφορά στο Κοινοβούλιο σχετικά με την ΕΚΕ κάθε τρία χρόνια.

Για να υποστηριχθούν οι πρωτοβουλίες ΕΚΕ σε επίπεδο ΕΕ, η κυβέρνηση προωθεί την κοινωνική και περιβαλλοντική διαφάνεια στις επιχειρήσεις, για παράδειγμα την ανάπτυξη κοινωνικών και περιβαλλοντικών δεικτών.

Για να γίνουν καλύτερα κατανοητές οι ανάγκες των ΜΜΕ, η κυβέρνηση έχει ξεκινήσει μια μελέτη για την χαρτογράφηση των τοπικών πρωτοβουλιών. Αυτό θα επιτρέψει την ανάπτυξη εργαλείων υποστήριξης για την προώθηση της ΕΚΕ στις ΜΜΕ.

Όσον αφορά στην εκπαίδευση, η εταιρική κοινωνική ευθύνη ενσωματώνεται σε όλα τα επίπεδα της εκπαιδευτικού συστήματος.

Γερμανία

Τον Οκτώβριο του 2010, η γερμανική ομοσπονδιακή κυβέρνηση ενέκρινε μια εθνική στρατηγική ΕΚΕ. Εργαλεία για την εφαρμογή της ΕΚΕ περιλαμβάνουν ιδίως:

- Οδηγίες
- Πρακτικά εργαλεία υποστήριξης
- Ανταλλαγή γνώσεων και
- Νομοθετικές πρωτοβουλίες

Ένα ξεχωριστό γερμανικό σχέδιο δράσης για τις Επιχειρήσεις και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα βρίσκεται σε εξέλιξη.

Η κυβέρνηση προτίθεται να ενισχύσει και να υποστηρίξει το διάλογο σε διεθνές φόρουμ ΕΚΕ. Επιπλέον, η γερμανική κυβέρνηση θα υποστηρίξει τις διεθνείς πύλες ΕΚΕ.

Η κυβέρνηση θα ξεκινήσει έναν οδηγό για την εκτέλεση, υποστήριξη και προώθηση των αρχών του ΟΟΣΑ και τη χρήση της Πρωτοβουλίας GRI. Η υποστήριξη θα πραγματοποιηθεί μέσω εκστρατειών και εκδηλώσεων.

Η κυβέρνηση έχει ξεκινήσει την εκστρατεία "CSR - Made in Germany" για να αυξήσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη γερμανική βιομηχανία, την υπεύθυνη επιχειρηματικότητα καθώς και την προώθηση της ΕΚΕ σε διεθνές επίπεδο.

Ουγγαρία

Το ουγγρικό εθνικό σχέδιο δράσης για την ΕΚΕ βασίζεται στους υπάρχοντες τομείς προτεραιότητας πολιτικής, καθώς και τις δράσεις και τις προτεραιότητες του Εθνικού μεταρρυθμιστικού σχεδίου. Η πρώτη αναθεώρηση του σχεδίου δράσης θα συμβεί τον Ιούνιο του 2015. Η ενσωμάτωση της ΕΚΕ στις υπάρχουσες δράσεις και προτεραιότητες, δράσεις θα περιλαμβάνει ιδίως:

- Ευαισθητοποίηση και
- Δημιουργία τοπικών ικανοτήτων.

Ιρλανδία

Η ιρλανδική εθνικό σχέδιο δράσης για την ΕΚΕ (2014-2016) ξεκίνησε από 9 ενέργειες τον Απρίλιο του 2014 και περιλαμβάνεται μεταξύ αυτών:

- Βραβεία
- Παροχή πληροφοριών και
- Ευαισθητοποίηση.

Ιταλία

Το ιταλικό εθνικό σχέδιο δράσης για την ΕΚΕ (2012-2014) εγκρίθηκε από την ιταλική κυβέρνηση το 2012. Δράσεις ΕΚΕ περιλαμβάνουν ιδίως:

- Υποστήριξη κυβερνητικών και τη δέσμευση για την ανάπτυξη της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης
- Ευαισθητοποίηση
- Νομοθετικές πρωτοβουλίες

Η Ιταλία έχει δημοσιεύσει ένα ξεχωριστό σχέδιο δράσης για τις Επιχειρήσεις και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Λιθουανία

Το 2010 το Εθνικό Πρόγραμμα της Λιθουανίας για την Ανάπτυξη της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (2009-2013) και την εφαρμογή Σχεδίου Μέτρων (2009-2011) και (2012-2013) εγκρίθηκαν. Εργαλεία ΕΚΕ περιλαμβάνουν ιδίως:

- Σύναψη σχέσεων
- Ευαισθητοποίηση

Λουξεμβούργο

Δεν έχει σχέδιο ΕΚΕ.

Μάλτα

Ένα εθνικό σχέδιο δράσης για την εταιρική κοινωνική ευθύνη στη Μάλτα είναι υπό εξέλιξη. Περιλαμβάνει ιδίως:

- Ευαισθητοποίηση
- Παροχή πληροφοριών

Η Μάλτα έχει δηλώσει ότι προτίθενται να περιληφθούν δράσεις για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα στο πλαίσιο του εθνικού σχεδίου δράσης τους για την ΕΚΕ.

Ολλανδία

Τον Ιούνιο του 2013 εγκρίθηκε το ολλανδικό εθνικό σχέδιο δράσης για την ΕΚΕ. Εργαλεία για την εφαρμογή της ΕΚΕ περιλαμβάνουν ιδίως:

- Δίκτυο/πλαίσιο διαλόγου
- Παροχή πληροφοριών
- Αξιολόγηση απόδοσης κινδύνου
- Συγκριτική αξιολόγηση

Η Ολλανδία έχει δημοσιεύσει ξεχωριστό σχέδιο δράσης για τις Επιχειρήσεις και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Η ΕΚΕ έχει αναπτυχθεί με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, για παράδειγμα, προσφέρει μια δωρεάν online ανάλυση ενδεικτικού κινδύνου (CSR risk analysis) και προσφέροντας υποστήριξη στις ΜΜΕ μέσω «κουπονιών ΕΚΕ» (vouchers).

Στόχος είναι να ενσωματωθεί η ΕΚΕ σε όλες τις ολλανδικές επιχειρήσεις, για παράδειγμα με την παροχή δελτίων ΕΚΕ, πληροφορίες σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ και την παροχή νέων και πληροφοριών σχετικά με την ΕΚΕ.

Για να υποστηρίξει την εφαρμογή ΕΚΕ στις ΜΜΕ η Ολλανδία θα αναπτύξει ειδική πλατφόρμα που θα παρέχει στήριξη, πληροφορίες και κατευθυντήριες γραμμές.

Πολωνία

Το 2013 η πολωνική κυβέρνηση ενέκρινε ένα σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της ΕΚΕ. Εργαλεία για την εφαρμογή της ΕΚΕ περιλαμβάνουν ιδίως:

- Εκπαίδευση
- Η ανταλλαγή γνώσεων
- Παροχή πληροφοριών
- Βραβεία

Πορτογαλία

Η Πορτογαλία δεν έχει ένα συγκεκριμένο σχέδιο δράσης για την ΕΚΕ, αλλά έχει αναπτύξει μια σειρά πολιτικών και δραστηριοτήτων που επηρεάζουν την εταιρική κοινωνική ευθύνη. Εργαλεία για κινητοποίηση ενός σχεδίου ΕΚΕ αποτελούν ιδίως:

- Ευαισθητοποίηση/ενημέρωση
- Συνεργασία με φορείς

Ένα ξεχωριστό πορτογαλικό σχέδιο δράσης για τις Επιχειρήσεις και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα αναπτύσσεται.

Ρουμανία

Τον Σεπτέμβριο του 2011 η ρουμανική κυβέρνηση ενέκρινε μια εθνική στρατηγική για την προώθηση της ΕΚΕ (2011-2016). Εργαλεία για την προώθηση της ΕΚΕ περιλαμβάνουν ιδίως:

- Ευαισθητοποίηση και
- Συνεργασία με φορείς

Σλοβακία

Η στρατηγική για το Εθνικό σχέδιο ΕΚΕ (2011-2018) βρίσκεται σε διαδικασία συζήτησης με τους ενδιαφερομένους. Εργαλεία για την εφαρμογή της ΕΚΕ θα περιλαμβάνουν, ειδικότερα:

- Ευαισθητοποίηση
- Έρευνα
- Βραβεία και
- Οικονομικά κίνητρα

Σλοβενία

Ένα σχέδιο δράσης για την ΕΚΕ βρίσκεται σε διαδικασία ανάπτυξης. Διάφορες πρακτικές ΕΚΕ έχουν ήδη υλοποιηθεί, ιδίως:

- Η ευαισθητοποίηση κοινού-επιχειρήσεων και
- Η βράβευση

Ισπανία

Ένα εθνικό σχέδιο δράσης για την ΕΚΕ είναι υπό εξέλιξη. Ήδη υπάρχουσες πρακτικές ΕΚΕ στην Ισπανία είναι τα ακόλουθα:

- Ευαισθητοποίηση
- Επισήμανση και
- Νομοθεσία.

Η Ισπανία δημοσίευσε ένα σχέδιο δράσης για τις Επιχειρήσεις και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα το Νοέμβριο του 2013.

Σουηδία

Τον Ιανουάριο του 2014, η σουηδική κυβέρνηση δημοσίευσε την εθνική δράση για την ΕΚΕ. Εργαλεία για την εφαρμογή της ΕΚΕ περιλαμβάνουν ιδίως:

- Σχέδιο δράσης
- Πρακτικά εργαλεία

- Συνεργασία με φορείς
- Οικονομική στήριξη.

Ένα ξεχωριστό σουηδικό σχέδιο δράσης για τις Επιχειρήσεις και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα βρίσκεται σε εξέλιξη.

Για την προώθηση των βιώσιμων πρακτικών των επιχειρηματικών, η Σουηδία παρακολουθεί την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις, το Παγκόσμιο Σύμφωνο του ΟΗΕ και τις Κατευθυντήριες Γραμμές των Ηνωμένων Εθνών για τις Επιχειρήσεις και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Για τη συμμόρφωση με τα διεθνή πρότυπα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης (όπως ο ΟΟΣΑ και το GRI), το 2009 η Σουηδική κυβέρνηση εισήγαγε τις κατευθυντήριες γραμμές για την αμοιβή των ανώτερων στελεχών.

Η κυβέρνηση υποστηρίζει την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ και των Ηνωμένων Εθνών όσον αφορά στα περιβαλλοντικά ζητήματα.